

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

УКРАЇНСЬКІ
ПРАВОНАХОДИ
ІНІЦІАТИВИ

Опіка та піклування

**над повнолітньою людиною
органами місцевого
самоврядування**

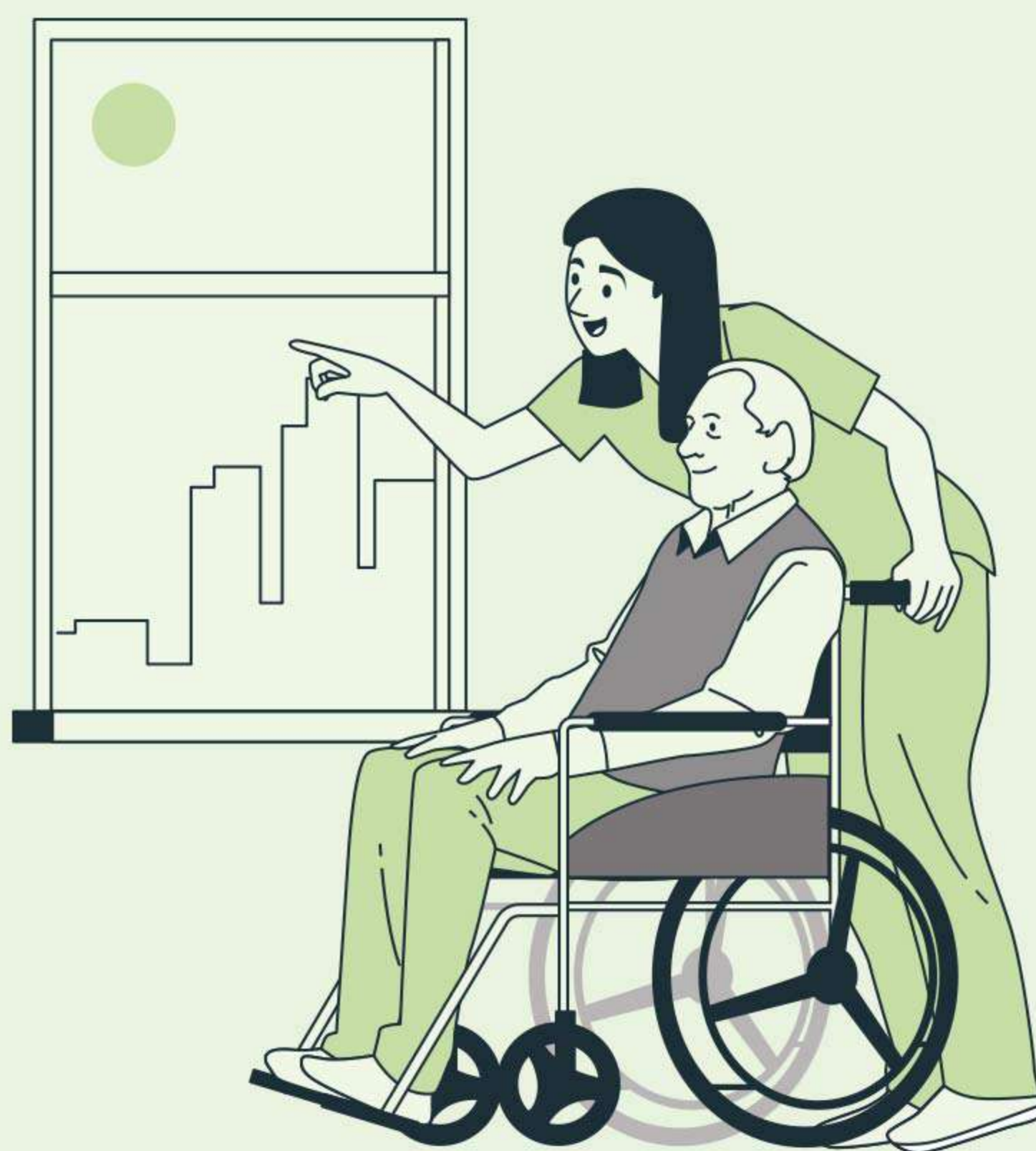
Основні законодавчі положення щодо опіки і піклування

**Цивільний кодекс
України**

Опікуном або піклувальником може бути лише фізична особа з повною цивільною дієздатністю

Опіка або піклування встановлюються рішенням суду за місцем проживання фізичної особи, яка потребує опіки чи піклування, або за місцем проживання опікуна чи піклувальника

ОПІКА

Опіка встановлюється над фізичними особами, які визнані недієздатними.

1. Опікун зобов'язаний дбати про підопічного, про створення йому необхідних побутових умов, забезпечення його доглядом та лікуванням.
2. Опікун має право вимагати повернення підопічного від осіб, які тримають його без законної підстави.
3. Опікун вчиняє правочини від імені та в інтересах підопічного.
4. Опікун зобов'язаний вживати заходів щодо захисту цивільних прав та інтересів підопічного.

ПІКЛУВАННЯ

Піклування встановлюється над фізичними особами, цивільна дієздатність яких обмежена.

1. Піклувальник над фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена, зобов'язаний дбати про її лікування, створення необхідних побутових умов.
2. Піклувальник дає згоду на вчинення підопічним правочинів відповідно до статей 32 та 37 ЦПК.
3. Піклувальник зобов'язаний вживати заходів щодо захисту цивільних прав та інтересів підопічного.

Обов'язки з опіки та піклування опікунами та піклувальниками виконуються безоплатно

До встановлення опіки або піклування і призначення опікуна чи піклувальника опіку або піклування над фізичною особою здійснює відповідний орган опіки та піклування

Якщо над фізичною особою, яка перебуває у навчальному закладі, закладі охорони здоров'я або закладі соціального захисту населення, не встановлено опіку чи піклування або не призначено опікуна чи піклувальника, опіку або піклування над нею здійснює цей заклад

Діяльність органів місцевого самоврядування щодо виконання функції опіки і піклування

**Закон України
«Про місцеве
самоврядування
в Україні»**

Відповідно до підпункт 4 пункту “б” частини першої статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення у встановленому законодавством порядку питань опіки і піклування.

ПОВНОВАЖЕННЯ органів опіки та піклування:

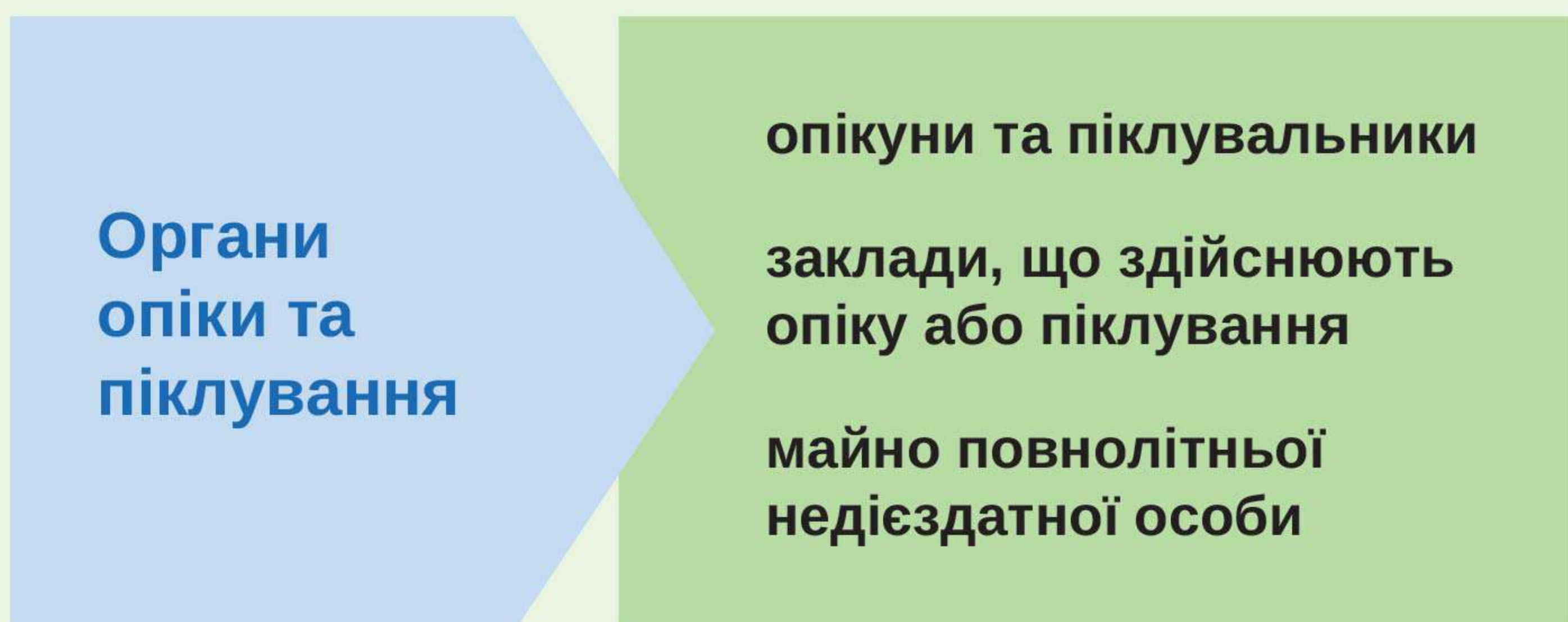
- ініціюють питання про встановлення та припинення опіки та піклування
- ведуть облік щодо осіб, які потребують опіки (піклування)
- здійснюють нагляд за діяльністю опікунів і піклувальників
- розглядають скарги на дії опікунів (піклувальників)

**Правила опіки
та піклування**

- устанавлюють опіку над майном у передбачених законом випадках
- оформлюють належні документи щодо особи підопічного та щодо майна, над яким устанавлюється опіка
- охороняють та зберігають житло і майно недієздатних осіб і визнаних безвісно відсутніми
- провадять іншу діяльність щодо забезпечення прав та інтересів повнолітніх осіб, які потребують опіки та піклування

Контроль/Нагляд

Органи опіки або піклування з метою контролю за діяльністю опікунів і піклувальників та закладів, що здійснюють опіку:

- організовують першу перевірку, яка проводиться через три місяці після встановлення опіки і піклування;
- залучають громадськість при плануванні цих перевірок;
- проводять відвідування не рідше ніж раз на рік, крім першої перевірки;

Важливо: при потребі органи опіки та піклування виносять на розгляд засідання опікунської ради результати перевірок для вжиття відповідних заходів

- отримують звіт від опікуна (піклувальника) про свою діяльність за минулий рік щодо захисту прав та інтересів підопічних, у тому числі щодо збереження належного їм майна;
- цей звіт подається щорічно, але не пізніше 1 лютого;

Важливо: на вимогу органів опіки та піклування опікуни (піклувальники) зобов'язані подавати звіти в інший визначений ними термін

- аналізують звіт опікуна (піклувальника). У разі необхідності, органи опіки та піклування можуть організувати перевірку, викладених у звіті фактів;
- вимагають, у разі необхідності, від опікуна або піклувальника відшкодування майнових збитків, завданих особі недобросовісним або недбалим виконанням опікунських обов'язків (письмовою вимогою або заявою до місцевого суду).

uhri.com.ua

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».